

2025-06-11

TF Ledningsnät

Eva Selnert

Vårt diarienummer: 0148/25

Exploateringsförvaltningen

exploatering@exploatering.goteborg.se

Ert ärendenummer: EXF-2025-00150

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Gryaabs samrådsyttrande rörande järnvägsplan för Lindholmsförbindelsen

Gryaab har getts möjlighet att yttra sig i samråd i rubricerat ärende. Samrådet omfattar bland annat preliminär utformning av spårvägsförbindelsen.

Gryaabs yttrande rör endast skydd av de egna undermarksanläggningarna och den egna verksamheten. Gryaab har inga invändningar mot den planerade spårvägsförbindelsen i sig.

Allmänt

Gryaab äger och driver det regionala avloppsreningsverket, Ryaverket, och det tunnelsystem som transporterar avloppsvatten från ägarkommunerna till Ryaverket. Tunnelsystemet omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen, med följd att det inte kan finnas med kartunderlag eller detaljerad information i offentliga handlingar. Tunnelsystemet är i drift dygnet om, året om och det är inte möjligt att göra driftuppehåll.

Tidigare yttrande

Gryaab har tidigare yttrat sig i samråd rörande Lindholmsförbindelsen (EXF-2023-02713). I yttrandet har bolaget pekat på byggnadstekniska aspekter då projektet med spårvägsförbindelser har flera konfliktpunkter med Gryaabs anläggningar. Även hydrogeologiska aspekter, lagskydd och vattenfrågor har belysts i detta yttrande. Dessa synpunkter kvarstår.

I samrådsredogörelsen (del av handlingarna i samråd rörande järnvägsplan), ser Gryaab att Exploateringsförvaltningen avser att föra en kontinuerlig dialog kring frågor om servitut och vattenavledning. I övrigt ser vi att Gryaabs synpunkter noterats och avses att utredas i fortsatt arbete.

Gryaab har haft kontakt med projektet i flera omgångar för att diskutera olika tekniska möjligheter och samråda om undermarksområdet. Det kvarstår dock behov av dialog för att hitta möjliga lösningar i olika frågeställningar.

Befintliga anläggningsdelar

Gryaab ser alltså att våra befintliga berganläggningar ligger mycket nära projektets dragning på delsträcka Stigberget. Flera konfliktpunkter som kan påverka Gryaabs möjlighet att fullfölja uppdraget med att transportera avloppsvatten, har identifierats så här långt. En av konfliktpunkterna är en strategiskt viktig plats i Gryaabs transportsystem, utifrån tillkommande och utgående flöden.

Avståndet mellan projektet och Gryaabs anläggningar är i konfliktpunkterna mycket litet vilket innebär risker för att Gryaabs anläggningar påverkas negativt. Risk för ökat inläckage av grundvatten, utläckage av avloppsvatten och inverkan på yt- och storstabilitet i bergtunnel är exempel på negativ påverkan.

Gryaabs tunnelsystem är avgörande för VA-försörjning, både i Göteborg och närliggande kommuner. För att minimera påverkan för invånarna i regionen är det nödvändigt att fördjupade samråd mellan Exploateringsförvaltningen och Gryaab hålls genom hela plan- och byggprocessen.

Fastighetsrättsliga frågor

Det är helt nödvändigt att säkra Gryaabs möjlighet att även framgent ha tillträde till det egna tunnelsystemet, för tillsyn och underhåll. Detta innebär att Gryaab, i de fall servitut alternativt ledningsrätt saknas i projektområdet, kommer att ansöka om sådana. Gryaab förväntar sig att projektet medverkar i dessa processer och att vi kan använda ömsesidigt hänsynstagande.

I planbeskrivningen anges att projektet avser att verka för 3D-fastighetsbildning inom vissa områden för att säkra betongtunnelkonstruktioner, bergtunnlar, teknikutrymmen och skyddszoner. Gräns för äganderätt i en sådan fastighetsbildning är generellt satt till 15 meter skyddszon runt om bergtunnel. Gryaab ser här en risk för intressekonflikt då avståndet mellan Gryaabs anläggningar och Exploateringsförvaltningens projekt ofta är mindre än 15 meter. Denna intressekonflikt behöver hanteras och fastigheterna utformas så att båda parter får en relevant skyddszon kring sina objekt.

De markanspråk som redovisas i planbeskrivningen är preliminära. Gryaab vill dock poängtera att vi för närvarande ser negativt på förslagen till markanspråk på grund av risker för Gryaabs befintliga berganläggningar. Projektet kan inte räkna med att kunna ta mark i anspråk utan att Gryaab har fått se över förutsättningar och konsekvenser för vår verksamhet på lång och kort sikt.

Med anledning av ovanstående behöver överenskommelser och juridiska avtal tecknas mellan parterna i god tid innan järnvägsplanen vinner laga kraft. Gryaab förutsätter att Exploateringsförvaltningen tar initiativ för att starta denna process omgående då avtalen kan påverka, alternativt påverkas av, kommande detaljplaner och detaljplaneändringar. Exempel på sådana detaljplaner är ”Detaljplan för spårväg Lindholmen–Linnéplatsen, delområde tunnel” och ”Detaljplan för spårväg Lindholmen–Linnéplatsen, delområde Stigberget” vilka är pågående och beräknas samrådats kring under hösten 2025.

Vatten

I planbeskrivningen omnämns provningar som kan bli aktuella, även om dessa sker utanför järnvägsplanen. En sådan kan vara Ansökan om vattenverksamhet enligt Miljöbalken.

Planbeskrivningen omnämner att länshållningsvatten under byggskede och vatten som pumpas ur spårvägstunnel och tråg under driftskede behöver hanteras och kan komma att släppas till dagvattennätet efter rening. Om ansökan om vattenverksamheten innefattar planer på att avleda länshållningsvatten till det kombinerade spill- och dagvattennätet ska detta framgå och Gryaab önskar yttra sig i frågan.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis så ser Gryaab att fördjupade samråd kring befintliga berg-anläggningar och konfliktpunkter måste genomföras under fortsatta plan- och byggprocessen, att markfrågor måste omhändertas omgående och att Gryaab ges möjlighet att yttra sig i eventuell Ansökan om vattenverksamhet samt pågående detaljplaner och detaljplaneändringar.

För Gryaab 2025-06-11

Anna Lanne Davidson

Vd, Gryaab AB